

Hallinto- ja elinvoimapalveluiden vuoden 2024 talousarvio ja taloussuunnitelma vuosille 2024 - 2026

Kaupunginhallitus 09.10.2023 § 264
1901/02.02.00/2023

Valmistelija: Talousjohtaja Anne Takala
etunimi.sukunimi(ät)uusikaupunki.fi

Kaupunginhallitus on 14.08.2023 hyväksynyt talousarvion 2024 ja taloussuunnitelman 2024–2026 kehykset ja laadintaohjeet.

Ohjeiden mukaan lautakuntien talousarvioesitysten on oltava valmiina 25.09.2023.

Suunnittelukehysten perusteet

Kaupunginhallituksen vahvistama vuosien 2024–2026 raami poikkeaa hyväksytystä 2023–2025 taloussuunnitelmasta erityisesti valtionosuuksien ja henkilöstömenojen osalta ja lisäksi A-sairaalan siiven ja terveyskeskuksen purku on siirretty vuodelle 2025. Valtionosuudet ovat 1,3 miljoonaa euroa pienemmät (lähinnä lisäleikkaus kunnilta hyvinvointialueille, perustuu kuntien sote-menojen kasvuun) kuin taloussuunnitelmassa ja henkilöstömenot 1,1 miljoonaa euroa isommat kuin syksyllä 2022 arvioitiin (työehtosopimuksen perälaudan vaikutus). Valtionosuuksissa on mukana arviolta 245 000 euron vähennys valmistavan opetuksen korvaukseen, koska Uudessakaupungissa asuvat ukrainalaiset lapset siirtyvät valmistavasta opetuksesta S2-opetuksen piiriin. Kaupungin tuloslaskelma on vuonna 2024 tässä vaiheessa 413 000 euroa ylijäämäinen, mutta luvut tulevat vielä muuttumaan. Kaupunki ja liikelaitokset on 442 000 euroa ylijäämäinen. Vuodet 2025–2026 ovat alijäämäisiä, ja niiden taloutta on tarkasteltava erikseen. Vuonna 2025 menoissa ovat mukana 4,4 miljoonan euron kertaluonteiset menot: kertapoistot 3,1 miljoonaa euroa (Pohitulli, uimahalli, terveyskeskus ja A-sairaalan siipi) ja purkukustannukset 1,3 miljoonaa euroa.

Kaupungin verotulojen ja valtionosuuksien kasvu on hidasta suunnitelmakaudella.

Suunnitelmakaudella 2024–2026 kaupungin veroprosentti on 8,60 vuonna 2024 ja 9,10 vuosina 2025–2026. Kiinteistöveroprosentit korotettaisiin vuonna 2024 maan keskiarvoon. Vuonna 2024 kunnallisveron tuottoarvio on 28,8 miljoonaa euroa, yhteisöveron 5,3 miljoonaa euroa ja kiinteistöveron noin 6,3 miljoonaa euroa. Kaupungin verotulot yhteensä ovat arviolta noin 40,4 miljoonaa euroa.

Kaupungin valtionosuudet ovat vuonna 2024 arviolta vain 5,7 miljoonaa euroa, lähes 1,5 miljoonaa euroa pienemmät kuin vuonna 2023.

Talousarvioesityksen periaatteet ovat:

- Talousarviossa on pyrittävä rakenteellisiin, toiminnallisiin ja tuottavuutta parantaviin muutoksiin.
- Talousarvion taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden tulee tukea

kaupungin strategian toteuttamista.

- Palvelutoiminnan pysyviä henkilöstöresursseja ei yleensä voi lisätä. Palvelukeskusten on aina selvitettävä, voivatko palvelukeskukset järjestää palveluja yhdessä, voidaanko henkilöstöresursseja käyttää joustavasti palvelukeskusten ja palvelualueiden kesken ja löytyykö muita ratkaisuja ja keinoja palvelujen tuottamisen tueksi ja avuksi.
- Uutena tavoitteena on tehostaa tilojen käyttöä koko kaupungin tasolla toimialoittain ja näin saavuttaa säästöjä tilakustannuksista. Tehostamistavoite koskee kaikkia kaupungin toimialojen käytössä olevia tiloja ja siinä huomioidaan sekä kaupungin omistamat että muilta vuokraamat tila

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

Kaupungin talousarvion ja taloussuunnitelman tavoitteiden tulee perustua Uudenkaupungin Oikeenlaista kemiaa -strategiaan ja sen painopistealueisiin: vastuullinen kasvu, hyvä elämä ja toimiva yhteistyö.

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden on tuettava kaupungin strategian toteuttamista sekä kaupungin prosessimaista toimintamallia.

Tavoitetason tulee olla realistinen ja kannustava. Tavoitteiden ja resurssien tulee olla keskenään johdonmukaisia.

Jokaisen palvelualueen on huolehdittava siitä, että toteuttavat yksiköt (=kustannuspaikkatasot) ja niiden henkilöstö ovat mukana asettamassa tavoitteita ja tuntevat yksiköille asetetut tavoitteet.

Tavoitteiden pitää olla realistisia, selkeitä, mitattavissa olevia sekä toimintaa ja sen kehitystä kuvaavia. Hyvä tavoite kertoo, mitä oleellista palvelualueella halutaan saada aikaan.

- Tavoitteiden on oltava selkeitä ja konkreettisia.
- Niillä on oltava toimintaa ohjaava vaikutus.
- Tavoitteiden toteutumista on voitava seurata (mitattavuus).
- Palvelualueen tai konserniyhteisön on voitava vaikuttaa tavoitteen toteutumiseen ja sillä tulee olla edellytykset sen saavuttamiseksi.

Jokaiselle palvelualueelle on asetettava VAIN 3-5 keskeistä, merkittävää/mitattavaa tavoitetta.

Talousarvioesityksessä tulee olla selvitys myös seuraavista asioista:

- Uutta talousarviossa - vaikutukset menoihin, tuloihin ja henkilöstöön
- Palvelut, joita ei enää tuoteta/tehdä

Palvelukeskukset ja suunnitteluohjelman sitovuus

Suunnitteluohjelman perusteet on selvitetty liitteenä olevassa Talousarvio 2024 ja taloussuunnitelma 2024–2026 /kaupungin suunnitteluohjelmat ja ohjeistus liikelaitokset -koosteessa.

Palvelukeskuksen (hallinto- ja elinvoimapalvelut, tekniset ja ympäristöpalvelut, kasvun ja oppimisen palvelut, sekä hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut) kehityksen sitovuustasona on ulkoinen toimintakate.

Henkilöstömenot

Vuoden 2024 palkkaliitteen palkat on laskettu korottamalla vuoden 2023 toukokuun palkkoja 4,10 %, minkä päälle on huomioitu 0,4 %:n korotus helmikuusta 2024 alkaen ja 3,60 %:n korotus kesäkuusta 2024 alkaen. Vuodelle 2025 palkkoja on korotettu 3,00 % kesäkuusta 2025 alkaen. Vuoden 2026 palkkoja on korotettu 3,00 % kesäkuusta 2026 alkaen.

Investoinnit

Kaupungin investoinnit ovat suunnitelmakaudella hyvin suuret. Monitoimijatalo Wintterin rakentamiseen on investointiohjelmaan varattu 11,5 miljoonaa euroa vuosina 2024–2026. Hanke toteutetaan elinkaarimallilla ja se rahoitetaan taselainalla (47 %, sisältyy investointiohjelmaan) ja leasingrahoituksella (53 %, vuokratustannukset huomioidaan tuloslaskelmassa hankkeen valmistuttua).

Organisaatio

Kaupunginhallituksen alaisuudessa ovat seuraavat palvelualueet:

- Hallinto-, talous- ja ICT-palvelut
- Henkilöstöpalvelut
- Elinkeino- ja työllisyyspalvelut
- Kaupunkisuunnittelu

Ympäristöterveydenhuolto kuuluu 1.1.2023 alkaen hallinto- ja elinvoimapalveluihin, mutta se toimii ympäristöterveydenhuollon lautakunnan alaisuudessa.

Palvelualueille on asetettu toiminnalliset tavoitteet ja tavoitteille mittarit sekä tavoitetaso. Selkeillä tavoitteilla ja mittareilla palvelualueen toimintaa ohjataan kaupungin strategian ja yleistavoitteiden mukaiseen suuntaan.

Henkilöstöresurssit

Hallinto-, talous- ja ICT-palveluista on vähennetty talouspalveluista yksi vakanssi, minkä lisäksi hallintopalveluista 0,15 htv on osoitettu ympäristö- ja lupalautakunnan sihteerin tehtäviin.

Henkilöstöpalveluiden talousarvioesityksessä yksi vakanssi lakkautetaan työtehtävien uudelleenorganisoinnin myötä.

Kaupunkisuunnittelun henkilöstöresurssi on pienentynyt 15,39:stä 12,74 henkilöön eli 2,65 henkilöä

Hallinto- ja elinvoimapalvelut	TP 2022	TA 2023	2024	2025	2026
Hallinto-, talous- ja ICT-palvelut	26,26	21,80	20,65	20,65	20,65
Henkilöstöpalvelut	7,50	5,60	4,68	4,68	4,68
Elinkeino- ja työllisyyspalvelut	4,67	7,00	7,00	7,00	7,00
Kaupunkisuunnittelu	14,09	15,39	12,74	12,74	12,74
Yhteensä	52,52	49,79	45,07	45,07	45,07

Hallinto-, talous- ja ICT-palvelut

ICT-kustannusten kehitys on nopeaa, koska inflaatiosta johtuvat hintojen korotukset ovat nostaneet palvelujen hintoja vuosina 2023–2024. Leasingvuokrakustannukset ovat nekin nousseet konemäärän kasvun takia.

Kuntien velvoitteet tarjota palveluja sähköisesti, saavutettavasti ja tietoturvallisesti lisääntyvät koko ajan. Kuntia koskevat esimerkiksi hallintolaki, julkisuuslaki (uudistus), arkistolaki (määräys sähköisestä säilytyksestä ja arkistoinnista), GDPR ja tietosuojalainsäädäntö, laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa, laki digitaalisten palvelujen tarjoamisesta (mm. saavutettavuusdirektiivi) ja tiedonhallintalaki

Talouspalveluista on vähennetty yksi avoin vakanssi, minkä lisäksi hallintopalveluista on osoitettu 0,15 htv ympäristö- ja lupalautakunnan sihteerin tehtäviin.

Ulkoiset ja sisäiset 1 000 €	TP 2022	TAM 2023	2024	2025	2026
TOIMINTATUOTOT	3 363	1 947	1 932	1 846	1 846
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN		0	0	0	0
TOIMINTAKULUT	-6 426	-3 911	-4 166	-4 116	-4 111
TOIMINTAKATE	-3 063	-1 964	-2 234	-2 270	-2 265
Poistot ja arvonalentumiset	-202	-144	-108	-127	-127
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-3 265	-2 108	-2 342	-2 398	-2 392

Henkilöstöpalvelut

Henkilöstöpalveluiden talousarvioesityksessä yksi vakanssi lakkautetaan työtehtävien uudelleenorganisoinnin myötä.

Ulkoiset ja sisäiset 1 000 €	TP 2022	TAM 2023	2024	2025	2026
TOIMINTATUOTOT	1 145	1 037	972	978	981
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN		0	0	0	0
TOIMINTAKULUT	-1 090	-1 109	-1 059	-1 082	-1 105
TOIMINTAKATE	56	-72	-87	-104	-124
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	56	-72	-87	-104	-124

Elinkeino- ja työllisyyspalvelut

Autotehtaan työpaikkojen merkittävän vähenemisen takia TEMiltä on haettu äkillisen rakennemuutoksen rahoitusta, jota on myönnetty yhteensä 2,6 miljoonaa euroa. Äkillisen rakennemuutoksen rahoitus on korvamerkittyä hankerahaa ja toteutettaviin hankkeisiin on siksi varattava

myös 30 % omarahoitusosuus. Koska toimenpiteet suurimmalta osaltaan kohdistuvat Uudenkaupungin alueeseen, on kaupungin syytä varautua vastaamaan myös suurimmasta osasta omarahoitusosuutta. Tätä varten elinkeino- ja työllisyyspalveluihin varataan 135 000 euroa, mikä vastaa hieman alle 80 % koko tarvittavasta omarahoitusosuudesta.

Nuorten kesätyöpaikkojen tukeminen ja kaupungin omien kesätyöntekijöiden palkkaaminen sekä siihen varattava rahoitus siirtyy henkilöstöhallinnosta elinkeino- ja työllisyyspalveluihin, mitä varten työllisyyspalveluihin varataan 50 000 euroa.

Ulkoiset ja sisäiset 1 000 €	TP 2022	TAM 2023	2024	2025	2026
TOIMINTATUOTOT	577	498	719	724	724
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN		0	0	0	0
TOIMINTAKULUT	-1 404	-2 341	-2 905	-2 749	-2 640
TOIMINTAKATE	-828	-1 843	-2 186	-2 025	-1 916
Poistot ja arvonalentumiset	-301	-348	-376	-362	-362
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1 128	-2 191	-2 562	-2 387	-2 278

Kaupunkisuunnittelu

Hallintosäännössä, joka tuli voimaan 1.8.2023, perustettiin kaupunkisuunnittelujaosto. Rakennussuunnittelu on siirtynyt tilapalveluun kaupunkisuunnittelusta. Kaupunginarkkitehti johtaa kuitenkin rakennussuunnittelua.

1.8.2023 alkaen infran suunnittelusta vastaa teknisen lautakunnan sijaan kaupunkisuunnittelujaosto. Kaupunginhallitus käsitteli ja hyväksyi kaupunkisuunnittelun henkilöstöjärjestelyt 24.04.2023.

Kaupunkisuunnittelun henkilöstöresurssi on pienentynyt 15,39:stä 12,74 henkilöön eli 2,65 henkilöä. Eläköitymisten kautta on ollut henkilövaihtuvuutta ja töiden uudelleen organisoimista sekä toimenkuvien muutoksia.

Ulkoiset ja sisäiset 1 000 €	TP 2022	TAM 2023	2024	2025	2026
TOIMINTATUOTOT	1 592	1 451	1 359	1 359	1 359
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	180	82	30	30	30
TOIMINTAKULUT	-2 246	-1 955	-2 089	-2 178	-2 279
TOIMINTAKATE	-474	-422	-700	-789	-890
Poistot ja arvonalentumiset	-167	-220	-358	-458	-458
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-641	-641	-1 058	-1 247	-1 348

Investoinnit 2024–2026

Investointihanke 1 000 €	TP 2022	TAM 2023	Siirto -> 2024	Esitys 2024	TA yht. 2024	TS 2025	TS 2026	Yht. 2024-
Hallinto-, talous- ja ICT-palvelut yhteensä	91	-332	-92	-295	-387	-150	-130	-667
Elinkeino- ja työllisyyspalvelut yhteensä	0	-90	0	-50	-50	-50	0	-100
Kaupunkisuunnittelu yhteensä	78	-611	0	-465	-465	-395	-315	-1 175
Hallinto- ja elinvoimapaalvelut yhteensä	170	-1 033	-92	-810	-902	-595	-445	-1 942

Talousarviossa eivät ole mukana lokakuun 2023 aikana kaupunginjohtajan esitykseen tehtävät lisäsäästöt, toiminnan muutokset yms.

Esittelijä: Kaupunginjohtaja Atso Vainio

Päätösehdotus: Kaupunginhallitus merkitsee tässä vaiheessa tiedoksi tarkastustoimen, hallinto-, talous- ja ICT-palveluiden, henkilöstöpalveluiden ja elinkeinopalveluiden sekä kaupunkisuunnittelun vuoden 2024 talousarvion ja vuosien 2024-2026 taloussuunnitelman liitteen mukaisena.

Päätös: Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Merkittiin, että henkilöstöjohtaja Maaru Seikola poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen klo 20:03.
